Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK VŠEOBECNÉHO SÚDU (deviata komora)

z 2. októbra 2024*

„Verejná služba – Zmluvní zamestnanci – Disciplinárne konanie – Disciplinárny postih – Ukončenie zmluvy bez výpovednej lehoty – Vyšetrovanie úradom OLAF – Náhrada zdravotných nákladov – Článok 266 ZFEÚ – Rozhodnutie prijaté v rámci výkonu rozsudku Všeobecného súdu – Opatrenia na vykonanie zrušujúceho rozsudku – Právna sila rozhodnutej veci – Procesné vady – Článok 12 prílohy IX k služobnému poriadku – Konzultácia s disciplinárnou komisiou – Právo na obhajobu – Zodpovednosť – Majetková a nemajetková ujma“

Vo veci T-669/22,

IP, v zastúpení: J. Martins, advokát,

žalobca,

proti

Európskej komisii, v zastúpení: M. Brauhoff, splnomocnená zástupkyňa,

žalovanej,

VŠEOBECNÝ SÚD (deviata komora),

v zložení: predseda komory L. Truchot (spravodajca), sudcovia H. Kanninen a R. Frendo,

tajomník: V. Di Bucci,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na to, že účastníci konania nepredložili návrh na nariadenie pojednávania v lehote troch týždňov od doručenia oznámenia o skončení písomnej časti konania, a vzhľadom na rozhodnutie podľa článku 106 ods. 3 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu o prejednaní žaloby bez ústnej časti konania,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: portugalčina.

Rozsudok [1]

1 Svojou žalobou založenou na článku 270 ZFEÚ sa žalobca, IP, domáha jednak zrušenia rozhodnutia Európskej komisie z 18. januára 2022, ktorým mu bol uložený disciplinárny postih v podobe ukončenia jeho pracovnej zmluvy bez výpovednej lehoty (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“), a jednak náhrady škody, ktorá mu údajne bola spôsobená týmto rozhodnutím.

I. Okolnosti predchádzajúce sporu

[*omissis*]

C. O pôvodnom rozsudku

13 Návrhom podaným do kancelárie Všeobecného súdu 21. februára 2020 podal žalobca žalobu o neplatnosť rozhodnutia z 21. augusta 2019.

14 Rozsudkom zo 6. októbra 2021, IP/Komisia (T-121/20, ďalej len „pôvodný rozsudok“, EU:T:2021:665), Všeobecný súd zrušil toto rozhodnutie po tom, čo vyhovel šiestemu žalobnému dôvodu žalobcu založenému na porušení článku 10 písm. h) prílohy IX k služobnému poriadku, ktorý sa týkal toho, že na účely určenia závažnosti priestupku a rozhodnutia o tom, aký disciplinárny postih sa má žalobcovi uložiť, sa vzalo do úvahy to, „či [je] priestupok… spojený s opakovaným konaním alebo správaním“, pričom ostatné žalobné dôvody nepreskúmal.

15 Všeobecný súd na tento účel konštatoval, že článok 26 služobného poriadku stanovuje súbor záruk, ktoré majú chrániť úradníka tým, že zabraňujú, aby administratívou prijaté rozhodnutia týkajúce sa jeho administratívneho postavenia boli založené na skutkoch, ktorých existencia vyplýva z dokumentov, ktoré nie sú založené do jeho osobného spisu. Uviedol tak, že vzhľadom na podstatnú úlohu osobného spisu pri ochrane a informovaní úradníka platí, že hoci aj rozhodnutie o uložení postihu bolo predtým založené do osobného spisu úradníka, nemožno ho voči nemu namietať alebo použiť, pokiaľ bola akákoľvek zmienka o tomto rozhodnutí z uvedeného spisu odstránená.

16 Všeobecný sú dodal, že právo administratívy vychádzať z takého rozhodnutia o uložení postihu, ktoré bolo z osobného spisu úradníka odstránené, v rámci konštatovania, že k priestupku došlo opakovane v zmysle článku 10 prílohy IX k služobnému poriadku, by v tejto súvislosti znamenalo, že by bol článok 27 tejto prílohy zbavený potrebného účinku.

17 Všeobecný súd z toho vyvodil záver, že na základe toho, že rozhodnutie z 21. augusta 2019 vychádzalo – z dôvodu porušenia, ku ktorému došlo opakovane – z disciplinárneho postihu, o ktorom sa v osobnom spise dotknutého úradníka už nenachádza žiadna zmienka v nadväznosti na to, ako sa vyhovelo žiadosti o odstránenie rozhodnutia o uložení postihu z uvedeného spisu, ktorú žalobca podal na základe ustanovení článku 27 prílohy IX k služobnému poriadku, týmto rozhodnutím došlo k porušeniu práv, ktoré služobný poriadok zaručuje úradníkom.

[1] Uvádzajú sa iba tie body rozsudku, ktorých uverejnenie považuje Všeobecný súd za užitočné.

D. O opätovnom začatí disciplinárneho konania v nadväznosti na pôvodný rozsudok a o konaní pred podaním žaloby

18 Na účely vykonania pôvodného rozsudku tripartitný OOUPZ zložený z generálnej riaditeľky generálneho riaditeľstva pre ľudské zdroje a bezpečnosť, generálneho riaditeľa generálneho riaditeľstva pre hospodárske a finančné záležitosti a zástupcu generálneho riaditeľa generálneho riaditeľstva pre regionálnu politiku (ďalej len „tripartitný OOUPZ“) predvolal žalobcu na nové vypočutie.

19 Vypočutie sa uskutočnilo 3. decembra 2021 prostredníctvom videokonferencie. Žalobca bol na ňom zastúpený svojím advokátom.

20 Dňa 18. januára 2022 tripartitný OOUPZ prijal napadnuté rozhodnutie, ktorým žalobcovi uložil disciplinárny postih v podobe ukončenia jeho pracovnej zmluvy bez výpovednej lehoty.

21 V napadnutom rozhodnutí tripartitný OOUPZ uviedol, že žalobcovi sa vytýka, že predložil PMO dve žiadosti o náhradu liečebných nákladov, ktoré nezodpovedali skutočne zaplateným sumám alebo poskytnutej starostlivosti (bod 16 napadnutého rozhodnutia). Tieto skutočnosti kvalifikoval ako „pokus o podvod týkajúci sa rozpočtu Európskej únie“, čo podľa neho predstavuje obzvlášť závažný priestupok (bod 41 napadnutého rozhodnutia). Napokon stanovil postih, ktorý sa mal stanoviť vzhľadom na kritériá vymedzené v článku 10 prílohy IX k služobnému poriadku (body 39 až 52 napadnutého rozhodnutia).

[*omissis*]

II. Návrhy účastníkov konania

24 Žalobca navrhuje, aby Všeobecný súd:

– zrušil napadnuté rozhodnutie a rozhodnutie o zamietnutí sťažnosti,

– uložil Komisii povinnosť zaplatiť mu náhradu škody, ktorej výška je ponechaná na posúdenie Všeobecného súdu,

– uložil Komisii povinnosť nahradiť trovy konania.

25 Komisia navrhuje, aby Všeobecný súd:

– zamietol žalobu,

– uložil žalobcovi povinnosť nahradiť trovy konania.

III. Právne posúdenie

A. O návrhoch na zrušenie

[*omissis*]

3. O veci samej

[*omissis*]

a) O prvom žalobnom dôvode, ktorý je založený na porušení právnej sily rozhodnutej veci, zásady riadnej správy vecí verejných, zásady ochrany legitímnej dôvery a zásady ne bis in idem stanovenej v článku 50 Charty, povinnosti starostlivosti, ako aj povinnosti odôvodnenia

[*omissis*]

2) O porušení právnej sily rozhodnutej veci, zásady ochrany legitímnej dôvery a zásady ne bis in idem

[*omissis*]

i) O porušení právnej sily rozhodnutej veci

53 Treba uviesť, že žalobca tvrdí, že nesprávne právne posúdenie, ktoré bolo dôvodom na zrušenie rozhodnutia z 21. augusta 2019 pôvodným rozsudkom, má za dôsledok zrušenie celého disciplinárneho konania. V podstate totiž tvrdí, že tripartitný OOUPZ porušil právnu silu rozhodnutej veci, pokiaľ ide o pôvodný rozsudok, keď opätovne začal disciplinárne konanie, pričom vychádzal z tých istých skutočností a dôvodov ako v disciplinárnom konaní, ktoré viedlo k prijatiu rozhodnutia z 21. augusta 2019. Komisia sa údajne dopustila nesprávneho právneho posúdenia pri výkone pôvodného rozsudku, keď tento rozsudok vyložila v tom zmysle, že disciplinárne konanie mohlo byť opätovne začaté, pričom však platí, že v prípade neexistencie novej skutkovej okolnosti takéto opätovné začatie nie je možné.

54 Komisia s argumentáciou žalobcu nesúhlasí.

55 Na úvod treba viesť, že otázka, či sa nezákonnosť, ktorá viedla k zrušeniu rozhodnutia z 21. augusta 2019, týkala celého konania alebo len jeho časti, je nezávislá od otázky, na ktorej je založená táto časť prvého žalobného dôvodu a ktorá spočíva v tom, aby sa určilo, či bolo možné opätovne začať disciplinárne konanie. Vzhľadom na to, že preskúmanie druhého žalobného dôvodu, ktorý je založený na tom, že sa neuskutočnila nová konzultácia s disciplinárnou komisiou, si bude vyžadovať, aby sa – za predpokladu, že disciplinárne konanie môže byť opätovne začaté – určilo, v akom štádiu sa v ňom môže opätovne začať konať, toto preskúmanie umožní odpovedať na prvú z týchto otázok. Táto otázka tak bude preskúmaná v rámci tohto žalobného dôvodu.

56 Podľa ustálenej judikatúry zrušujúce rozsudky vyhlásené súdmi Únie majú od nadobudnutia právoplatnosti právnu silu rozhodnutej veci. Táto právna sila rozhodnutej veci sa týka nielen výroku zrušujúceho rozsudku, ale takisto odôvodnenia, ktoré tvorí potrebnú oporu pre výrok, a je od neho preto neoddeliteľné (pozri rozsudok z 29. novembra 2018, National Iranian Tanker Company/Rada, C-600/16 P, EU:C:2018:966, bod 42 a citovanú judikatúru; rozsudok z 13. decembra 2018, Kakol/Komisia, T-641/16 RENV a T-137/17, neuverejnený, EU:T:2018:958, bod 74).

57 Právna sila rozhodnutej veci sa však v prípade rozsudku týka len skutkových a právnych okolností, o ktorých sa skutočne alebo nevyhnutne rozhodlo (pozri rozsudok z 13. decembra 2018, Kakol/Komisia, T-641/16 RENV a T-137/17, neuverejnený, EU:T:2018:958, bod 74 a citovanú judikatúru).

58 Ak Všeobecný súd zruší akt inštitúcie, táto inštitúcia je na základe článku 266 prvého odseku ZFEÚ povinná urobiť nevyhnutné opatrenia na vykonanie rozsudku Všeobecného súdu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 8. septembra 2020, Komisia a Rada/Carreras Sequeros a i., C-119/19 P a C-126/19 P, EU:C:2020:676, bod 56).

59 Článok 266 ZFEÚ však nešpecifikuje povahu opatrení, ktoré má dotknutá inštitúcia prijať na účely takéhoto vykonania, takže prináleží tejto inštitúcii, aby ich identifikovala (pozri rozsudok z 8. septembra 2020, Komisia a Rada/Carreras Sequeros a i., C-119/19 P a C-126/19 P, EU:C:2020:676, bod 57 a citovanú judikatúru).

60 Inštitúcii, ktorá vydala akt zrušený súdom Únie, tak na účely splnenia povinnosti, ktorú jej ukladá článok 266 ZFEÚ, prináleží, aby určila opatrenia, ktoré sa vyžadujú na vykonanie zrušujúceho rozsudku, pričom tak urobí na základe voľnej úvahy, ktorou na tento účel disponuje, pri dodržaní uplatniteľných ustanovení práva Únie, ako aj výroku a odôvodnenia rozsudku, ktorý je povinná vykonať. Inštitúcia je konkrétne povinná rešpektovať nielen výrok tohto rozsudku, ale aj dôvody, ktoré viedli k jeho vydaniu a ktoré tvoria jeho potrebnú oporu v tom zmysle, že sú nevyhnutné na určenie presného významu toho, o čom bolo rozhodnuté vo výroku. Práve z týchto dôvodov totiž vyplývajú presné dôvody nezákonnosti konštatovanej vo výroku, pričom dotknutá inštitúcia ich pri nahradení zrušeného aktu musí zohľadniť (pozri rozsudok z 10. novembra 2021, Di Bernardo/Komisia, T-41/20, neuverejnený, EU:T:2021:778, bod 61 a citovanú judikatúru).

61 Článok 266 ZFEÚ okrem toho ukladá inštitúcii, ktorá vydala zrušený akt, povinnosť konať len v medziach toho, čo je nevyhnutné na zabezpečenie vykonania rozsudku o zrušení (pozri rozsudok z 8. septembra 2020, Komisia a Rada/Carreras Sequeros a i., C-119/19 P a C-126/19 P, EU:C:2020:676, bod 57 a citovanú judikatúru).

62 V prejednávanej veci Všeobecný súd v pôvodnom rozsudku rozhodol, že tripartitný OOUPZ sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v rozhodnutí z 21. augusta 2019 vychádzal – z dôvodu opakovaného porušenia – z pokarhania, ktoré bolo žalobcovi uložené predtým, ako došlo ku skutkom, ktoré boli predmetom uvedeného rozhodnutia, a to napriek tomu, že sa vyhovelo žiadosti žalobcu o to, aby bola z jeho osobného spisu odstránená akákoľvek zmienka o tomto postihu. Všeobecný súd rozhodol, že toto nesprávne právne posúdenie viedlo tripartitný OOUPZ k tomu, že protiprávne zohľadnil tento postih ako priťažujúcu okolnosť na základe kritéria opakovaného porušenia, stanoveného v článku 10 písm. h) prílohy IX k služobnému poriadku, čo je okolnosť, ktorá zohrávala rozhodujúcu úlohu pri výbere uloženého postihu. Všeobecný súd tak konštatoval, že predmetné nesprávne právne posúdenie je takej povahy, že môže mať za dôsledok zrušenie rozhodnutia z 21. augusta 2019.

63 Z pôvodného rozsudku vyplýva, že Všeobecný súd zrušil rozhodnutie z 21. augusta 2019 z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia, ktoré sa vyznačovalo tým, že tripartitný OOUPZ zohľadnil z dôvodu opakovaného porušenia skutkové okolnosti, ku ktorým došlo predtým, ako nastali vytýkané skutky, a vo vzťahu ku ktorým platí, že vedomosť o nich vyplývala z dokumentu nachádzajúceho sa v osobnom spise žalobcu, pričom to tak však nemalo byť. Zohľadnenie týchto

skutkových okolností malo vplyv na to, akú sankciu tento orgán žalobcovi uložil. Všeobecný súd sa naopak nevyjadril k vecnej správnosti skutkov vytýkaných žalobcovi, za ktoré boli uložené dva po sebe nasledujúce disciplinárne postihy, ani k zákonnosti ostatných dôvodov tohto rozhodnutia.

64 Všeobecný súd tak len konštatoval protiprávnosť odôvodnenia uvedeného rozhodnutia v rozsahu, v akom Komisia vychádzala z kritéria opakovaného porušenia.

65 Z uvedeného vyplýva, že výrok tohto rozsudku a dôvody, ktoré tvoria jeho potrebnú oporu, majúce právnu silu rozhodnutej veci, nebránili opätovnému začatiu disciplinárneho konania a uloženiu nového postihu na základe vytýkaných skutkov, ktoré týmto rozsudkom neboli spochybnené.

66 V prípade prijatia nového rozhodnutia však pôvodný rozsudok uložil tripartitnému OOUPZ povinnosť nezaložiť toto rozhodnutie na rovnakých dôvodoch, pripomenutých v bode 63 vyššie, v rámci ktorých bolo uplatnené kritérium opakovaného porušenia.

67 Z napadnutého rozhodnutia pritom nevyplýva, že by tripartitný OOUPZ z takýchto dôvodov vychádzal. Ako vyplýva z bodu 21 vyššie, v napadnutom rozhodnutí OOUPZ uviedol, že žalobcovi sa kládlo za vinu, že predložil PMO dve žiadosti o náhradu liečebných nákladov, ktoré nezodpovedali skutočne zaplateným sumám alebo poskytnutej starostlivosti. Tieto skutočnosti kvalifikoval ako „pokus o podvod týkajúci sa rozpočtu Európskej únie“, čo podľa neho predstavuje obzvlášť závažný priestupok. Napokon stanovil postih, ktorý sa mal prijať s ohľadom na kritériá vymedzené v článku 10 prílohy IX k služobnému poriadku, pričom výslovne vylúčil zohľadnenie kritéria opakovaného porušenia a z tohto dôvodu vychádzal zo skutočnosti, že rozhodnutie z 19. novembra 2010 sa už v osobnom spise žalobcu nenachádzalo.

68 Tripartitný OOUPZ tak nezohľadnil disciplinárny postih v podobe pokarhania, ktorý bol uložený žalobcovi predtým, ako došlo k vytýkaným skutkom.

69 Preto možno konštatovať, že tripartitný OOUPZ neporušil právnu silu rozhodnutej veci, pokiaľ ide o pôvodný rozsudok, keď opätovne začal disciplinárne konanie. Výhradu žalobcu založenú na tom, že tripartitný OOUPZ konal v rozpore s pôvodným rozsudkom, tak treba zamietnuť.

[*omissis*]

b) O druhom žalobnom dôvode, ktorý je založený na neuskutočnení novej konzultácie s disciplinárnou komisiou

93 Svojím druhým žalobným dôvodom žalobca vytýka Komisii to, že po vyhlásení pôvodného rozsudku a opätovnom začatí disciplinárneho konania, ktoré bolo proti nemu vedené, sa neobrátila na disciplinárnu komisiu prostredníctvom predloženia novej správy. Tripartitný OOUPZ tým, že prijal napadnuté rozhodnutie na základe stanoviska prijatého disciplinárnou komisiou z 27. apríla 2018, v ktorom bolo zohľadnené rozhodnutie z 19. novembra 2010, ktorým mu bolo uložené pokarhanie, t. j. rozhodnutie, ktoré je neplatné, nesprávne vykonal pôvodný rozsudok a porušil viaceré ustanovenia Charty a Zmluvy o EÚ.

94 Subsidiárne žalobca v podstate tvrdí, že aj keby tripartitný OOUPZ rozhodol o opätovnom začatí predmetného disciplinárneho konania na základe článku 11 prílohy IX k služobnému poriadku, ktorý nevyžaduje konzultáciu s týmto orgánom, nemal právomoc uložiť mu postih v podobe skončenia pracovného pomeru, ale mohol rozhodnúť len o písomnom napomenutí alebo pokarhaní.

95 Komisia odpovedá, že nová konzultácia s disciplinárnou komisiou nebola potrebná. V prvom rade už OOUPZ rozhodol o existencii skutkových okolností, pričom tieto neboli pôvodným rozsudkom spochybnené. Ďalej po prijatí rozhodnutia z 21. augusta 2019 nedošlo k žiadnej novej skutočnosti. Napokon platí, že jediným dôsledkom, ktorý treba vyvodiť z pôvodného rozsudku s cieľom zvoliť primeranú sankciu, je potreba nezohľadniť postih v podobe pokarhania, ktorý bol uložený žalobcovi.

[*omissis*]

2) O nesprávnom vykonaní pôvodného rozsudku

99 Ako vyplýva z bodu 93 vyššie, žalobca vytýka Komisii to, že nesprávne vykonala pôvodný rozsudok z toho dôvodu, že neuskutočnila novú konzultáciu s disciplinárnou komisiou. Je potrebné usudzovať, že touto výhradou v podstate namieta porušenie článku 266 ZFEÚ v rozsahu, v akom sa tripartitný OOUPZ dopustil procesnej vady.

100 Na úvod treba uviesť, že podľa článku 11 prílohy IX k služobnému poriadku, ktorý sa týka disciplinárneho konania bez predchádzajúcej konzultácie s disciplinárnou komisiou:

„Ustanovujúci orgán môže rozhodnúť o postihu vo forme písomného napomenutia alebo pokarhania bez konzultácií s komisiou. Príslušný úradník musí byť vypočutý skôr, ako ustanovujúci orgán prijme toto opatrenie.“

101 Podľa článku 12 ods. 1 prílohy IX k služobnému poriadku, ktorý sa týka povinnosti príslušného orgánu predložiť disciplinárnej komisii správu, „ustanovujúci orgán predloží [disciplinárnej] komisii správu, jasne uvádzajúcu skutočnosti, ktoré sú predmetom sťažnosti a… prípadne okolnosti, za ktorých k nim došlo, vrátane všetkých priťažujúcich alebo poľahčujúcich okolností“.

102 Podľa článku 49 ods. 1 PZOZ, na ktorom je sčasti založený postih, ktorý bol uložený žalobcovi, „po skončení disciplinárneho konania, ustanoveného v prílohe IX k služobnému poriadku, ktorá sa uplatní primerane, môže byť pracovný pomer ukončený bez výpovednej lehoty z disciplinárnych dôvodov v prípadoch úmyselného alebo nedbanlivostného previnenia dočasných zamestnancov [v prípadoch, že sa dočasný zamestnanec buď úmyselne, alebo z nedbanlivosti dopustí závažného porušenia svojich povinností – *neoficiálny preklad*]“.

103 Treba poukázať na to, že v napadnutom rozhodnutí tripartitný OOUPZ rozhodol uložiť postih v podobe skončenia pracovného pomeru žalobcu bez výpovednej lehoty, ktorý nepatrí medzi postihy, o ktorých mu článok 11 prílohy k IX služobnému poriadku umožňuje rozhodnúť bez konzultácie s disciplinárnou komisiou. Okrem toho je stanovisko disciplinárnej komisie uvedené v rámci časti obsahujúcej právny základ napadnutého rozhodnutia.

104 Treba preto konštatovať, že tripartitný OOUPZ založil prijatie napadnutého rozhodnutia na článku 12 prílohy IX k služobnému poriadku, a nie na článku 11 tejto prílohy.

105 V dôsledku toho treba preskúmať žalobný dôvod založený na porušení článku 266 ZFEÚ v rozsahu, v akom tripartitný OOUPZ neuskutočnil konzultáciu s disciplinárnou komisiou v zmysle článku 12 prílohy k IX služobnému poriadku.

106 Podľa ustálenej judikatúry v konaní, v závere ktorého má dôjsť k nahradeniu zrušeného aktu sa musí opätovne začať konať presne v tom štádiu, v ktorom k protiprávnosti došlo, pričom zrušenie aktu nemá nevyhnutne vplyv na prípravné akty. Zrušenie aktu, ktorým sa končí správne konanie pozostávajúce z viacerých štádií, nespôsobuje nevyhnutne zrušenie celého postupu predchádzajúceho prijatiu napadnutého aktu, a to bez ohľadu na dôvody zrušujúceho rozsudku, či už vecné, alebo procesné. Autor aktu tak pri prijímaní aktu nahrádzajúceho zrušený akt musí byť postavený do situácie ku dňu, keď zrušený akt prijal (pozri rozsudok z 10. novembra 2021, Di Bernardo/Komisia, T-41/20, neuverejnený, EU:T:2021:778, body 89 a 90 a citovanú judikatúru).

107 Keďže žalobca tvrdí, že v konaní, v závere ktorého malo dôjsť k nahradeniu rozhodnutia z 21. augusta 2019, sa nezačalo opätovne konať presne v tom bode, v ktorom došlo k protiprávnosti, treba určiť, v ktorom bode k protiprávnosti došlo, a posúdiť, či bolo konanie opätovne začaté práve v tomto bode. Na tento účel treba preskúmať, či stanovisko disciplinárnej komisie a správa, ktorá jej bola poskytnutá pri predložení veci, boli dotknuté protiprávnosťou, ktorá bola dôvodom na zrušenie uvedeného rozhodnutia.

108 OOUPZ 25. júla 2017 predložil vec disciplinárnej komisii tým, že jej poskytol správu, na základe článku 12 prílohy IX k služobnému poriadku. Vo svojom stanovisku zo 16. apríla 2018 disciplinárna komisia odporučila postih v podobe skončenia pracovného pomeru žalobcu bez výpovednej lehoty. Dňa 21. mája 2019 bol žalobca predvolaný na vypočutie pred tripartitný OOUPZ, následne na čo bol 21. augusta uložený prvý disciplinárny postih.

109 Po vyhlásení pôvodného rozsudku 6. októbra 2021 a s cieľom zabezpečiť jeho vykonanie, tak ako bolo pripomenuté v bodoch 18 až 20 vyššie, predvolal tripartitný OOUPZ žalobcu na nové vypočutie. Žalobca 24. novembra 2021 listom predložil pripomienky a následne sa 3. decembra 2021 uskutočnilo vypočutie žalobcu, ktorý bol zastúpený advokátom, prostredníctvom videokonferencie. Dňa 18. januára 2022 prijal OOUPZ napadnuté rozhodnutie.

110 V bode 6 tohto rozhodnutia tripartitný OOUPZ odkazuje na stanovisko disciplinárnej komisie, ktoré bolo prijaté 16. apríla 2018, no v uvedenom bode je ako dátum jeho prijatia nesprávne uvedený 27. apríl 2018. V bode 49 napadnutého rozhodnutia však odmietol disciplinárnou komisiou uplatnené kritérium opakovaného porušenia, ktoré je upravené v prílohe IX k služobnému poriadku, a to z dôvodu, že „rozhodnutie o pokarhaní z 19. novembra 2010 sa už nenachádza v osobnom spise [žalobcu]“.

111 Z vyššie uvedeného vyplýva, že po vyhlásení pôvodného rozsudku tripartitný OOUPZ opätovne začal konať v disciplinárnom konaní v štádiu vypočutia žalobcu, a to bez toho, aby uskutočnil novú konzultáciu s disciplinárnou komisiou.

112 Ako vyplýva z bodu 62 vyššie, Všeobecný súd v pôvodnom rozsudku rozhodol, že tripartitný OOUPZ sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v rozhodnutí z 21. augusta 2019 vychádzal – z dôvodu opakovaného porušenia – z pokarhania, ktoré bolo žalobcovi uložené predtým, ako došlo ku skutkom, ktoré boli predmetom uvedeného rozhodnutia, a to napriek tomu, že sa vyhovelo jeho žiadosti o to, aby bola z jeho osobného spisu odstránená akákoľvek zmienka o tomto postihu. Toto nesprávne právne posúdenie viedlo tripartitný OOUPZ k tomu, že protiprávne zohľadnil tento postih ako priťažujúcu okolnosť.

113 Z pôvodného rozsudku vyplýva, že nesprávneho právneho posúdenia, ktoré malo vplyv na rozhodnutie z 21. augusta 2019 a ktoré bolo dôvodom na jeho zrušenie, sa dopustil tripartitný OOUPZ.

114 Z toho však nemožno vyvodiť, že k predmetnej protiprávnosti došlo iba v konečnom štádiu konania, na ktorom sa zúčastnil tripartitný OOUPZ, t. j. pri prijímaní rozhodnutia z 21. augusta 2019 (pozri analogicky rozsudok z 22. októbra 2008, Tzirani/Komisia, F-46/07, EU:F:2008:129, bod 68).

115 V tejto súvislosti treba po prvé uviesť, že v správe, ktorú OOUPZ poskytol disciplinárnej komisii pri predložení veci, sa zmieňovalo pokarhanie, ktoré bolo žalobcovi uložené rozhodnutím z 19. novembra 2010. Toto rozhodnutie bolo pripojené k uvedenej správe, v ktorej tripartitný OOUPZ venoval tejto otázke päť odsekov, keďže podľa jeho názoru predstavuje dôkaz o tom, že sa žalobca už v minulosti dopustil disciplinárneho previnenia. V tejto správe uviedol, že to, že za skutkových okolností prejednávanej veci konal žalobca podobným spôsobom, preukazuje, že žalobca sa z tohto predchádzajúceho postihu nepoučil a naďalej uprednostňoval svoje osobné záujmy pred záujmami inštitúcie. Tripartitný OOUPZ z toho vyvodil, že takáto skutočnosť predstavuje priťažujúcu okolnosť.

116 V závere tejto správy sa uvádzalo, že žalobca tým, že predložil dve žiadosti o náhradu, ktoré nezodpovedali skutočne mu poskytnutej starostlivosti, závažne porušil články 11 a 12 služobného poriadku, a teda toto správanie, posudzované s prihliadnutím na disciplinárne previnenie, ktoré mu boli kladené za vinu už aj v predchádzajúcom období, definitívne narušilo osobný vzťah vzájomnej dôvery, ktorý má existovať medzi ním a jeho inštitúciou. Záver správy tak bol založený nielen na závažnosti skutkových okolností, ale aj na konštatovaní opakovaného porušenia.

117 Po druhé zo stanoviska disciplinárnej komisie vyplýva, že táto zohľadnila postih uložený žalobcovi rozhodnutím z 19. novembra 2010. V bodoch 94 a 95 uvedeného stanoviska totiž disciplinárna komisia uviedla, že uvedeným rozhodnutím bolo žalobcovi uložené pokarhanie z dôvodu podvodu, ktorý bol podobný ako skutky, ku ktorým došlo v prejednávanej veci, a tieto skutky kvalifikovala ako opakované porušenie. Ako vyplýva z bodov 97 a 98 stanoviska disciplinárnej komisie, disciplinárna komisia sa domnievala, že žalobca narušil vzťah dôvery existujúci medzi ním a Komisiou, a dospela k záveru, že primeranou sankciou v prejednávanej veci je ukončenie jeho pracovnej zmluvy bez výpovednej lehoty.

118 Správa, ktorá bola poskytnutá disciplinárnej komisii pri predložení veci, a jej stanovisko, sú tak dotknuté protiprávnosťou, ktorá bola dôvodom na zrušenie rozhodnutia z 21. augusta 2019.

119 V dôsledku uvedeného došlo k protiprávnosti v štádiu predloženia správy OOUPZ disciplinárnej komisii.

120 Komisia však tvrdí, že stanovisko disciplinárnej komisie nie je pre tripartitný OOUPZ záväzné. V podstate tak tvrdí, že skutočnosť, že sa v uvedenom stanovisku zohľadňuje kritérium opakovaného porušenia, nemá vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Okrem toho tvrdí, že tripartitný OOUPZ disponuje mierou voľnej úvahy, pokiaľ ide o potrebu novej konzultácie s disciplinárnou komisiou za okolností, o aké ide v prejednávanej veci, keď od prijatia rozhodnutia z 21. augusta 2019 nedošlo k žiadnej novej skutočnosti a jediným dôsledkom zrušenia tohto rozhodnutia je nemožnosť zohľadniť kritérium opakovaného porušenia. Tripartitný OOUPZ dokonca môže v tejto súvislosti sám určiť primeranú sankciu.

121 Ako vyplýva zo systematického výkladu služobného poriadku, a predovšetkým článkov 18, 22 a 25 jeho prílohy IX, stanovisko disciplinárnej komisie, ktorá je poradným orgánom, nezaväzuje disciplinárny orgán, pokiaľ ide o existenciu skutkov, ktoré sa kladú za vinu (rozsudky

z 3. júna 2015, Bedin/Komisia, F-128/14, EU:F:2015:51, body 23 až 29, a z 10. júna 2016, HI/Komisia, F-133/15, EU:F:2016:127, body 147 a 148; pozri tiež rozsudok z 29. januára 1985, F./Komisia, 228/83, EU:C:1985:28, bod 16).

122 Okrem toho treba uviesť, že OOUPZ má právomoc vykonať také posúdenie zodpovednosti úradníka, ktoré sa líši od posúdenia vykonaného disciplinárnou komisiou, a tiež následne zvoliť taký disciplinárny postih, ktorý považuje za vhodný na účely sankcionovania preukázaných disciplinárnych previnení (pozri v tomto zmysle rozsudok z 10. septembra 2019, DK/ESVČ, T-217/18, neuverejnený, EU:T:2019:571, bod 71 a citovanú judikatúru).

123 V dôsledku uvedeného stanovisko disciplinárnej komisie nie je pre tripartitný OOUPZ záväzné.

124 Nič to však nemení na skutočnosti, že konzultácia s disciplinárnou komisiou predstavuje procesnú povinnosť, ktorú si OOUPZ musí splniť.

125 V prvom rade treba pripomenúť, že pokiaľ disciplinárne konanie zahŕňa intervenciu disciplinárnej komisie, t. j. vzhľadom na ustanovenia článkov 3 a 11 prílohy IX k služobnému poriadku, pokiaľ OOUPZ začne disciplinárne konanie, predpokladajúc, že môže viesť k uloženiu prísnejšieho postihu, než je písomné napomenutie alebo pokarhanie, táto intervencia predstavuje základný prvok konania, pretože po prvé predstavuje moment podrobnej kontradiktórnej diskusie, prípadne s vedením doplňujúceho vyšetrovania, a po druhé pretože OOUPZ následne rozhodne tak, že pritom zohľadní prácu disciplinárnej komisie, t. j. zohľadní jej odôvodnené stanovisko prijaté väčšinou hlasov, ako aj nesúhlasné názory niektorých jej členov, ktoré boli prípadne vyjadrené, tak ako to vyplýva z článkov 12 až 18 tejto prílohy. Ak sa teda OOUPZ odkloní od stanoviska disciplinárnej komisie, musí pre to podrobne uviesť dôvody (pozri v tomto zmysle rozsudok z 15. decembra 2021, HG/Komisia, T-693/16 P RENV-RX, EU:T:2021:895, bod 170 a citovanú judikatúru). Treba dodať, že Súdny dvor rozhodol, že samotné stanovisko disciplinárnej komisie môže byť predmetom prípustnej žaloby o neplatnosť (rozsudok z 29. januára 1985, F./Komisia, 228/83, EU:C:1985:28, bod 16).

126 Z tohto dôvodu intervencia disciplinárnej komisie, pokiaľ tejto, tak ako v prejednávanej veci, musí byť vec predložená, predstavuje podstatnú formálnu náležitosť konania, pričom úradník sankcionovaný v závere tohto konania musí mať v zásade možnosť napadnúť jej stanovisko, pokiaľ menovací orgán (MO) prevezme posúdenie skutkových okolností vykonané disciplinárnou komisiou (rozsudok z 15. decembra 2021, HG/Komisia, T-693/16 P RENV-RX, EU:T:2021:895, bod 170).

127 V druhom rade treba pripomenúť, že právo každého zamestnanca na to, aby bol jeho disciplinárny spis preskúmaný disciplinárnou komisiou a aby sa disciplinárna komisia oboznámila so všetkými skutkami, ktoré sa mu kladú za vinu, a okolnosťami, za ktorých k nim došlo, predstavuje základnú záruku dodržiavania práva na obhajobu (pozri analogicky rozsudok z 26. januára 1995, D/Komisia, T-549/93, EU:T:1995:15, bod 48).

128 Existenciu takéhoto práva potvrdzujú viaceré záruky stanovené služobným poriadkom, ktoré má zamestnanec v rámci disciplinárneho konania.

129 Po prvé podľa článku 6 ods. 1 prílohy IX k služobnému poriadku je disciplinárna komisia orgánom s paritným zastúpením (rozsudok z 26. januára 1995, D/Komisia, T-549/93, EU:T:1995:15, bod 48). Okrem toho podľa článku 6 ods. 5 prílohy IX k služobnému poriadku „príslušný úradník má právo odmietnuť jedného z členov komisie“.

130 Po druhé je disciplinárna komisia orgánom, pred ktorým sa zamestnanec môže brániť (pozri analogicky rozsudok z 26. januára 1995, D/Komisia, T-549/93, EU:T:1995:15, bod 48). Na tento účel má procesné záruky. Podľa článku 16 ods. 1 prílohy IX k služobnému poriadku totiž dotknutý zamestnanec „musí byť vypočutý komisiou; počas vypočúvania môže predkladať svoje pripomienky písomne alebo ústne, osobne alebo prostredníctvom svojho zástupcu“ a „môže predvolávať svedkov“.

131 Navyše podľa článku 13 ods. 2 prílohy IX k služobnému poriadku má zamestnanec na prípravu svojej obhajoby 15 dní odo dňa prijatia správy, prijatím ktorej sa začína disciplinárne konanie, v zmysle článku 12 ods. 2 prílohy IX k služobnému poriadku. V tejto súvislosti má právo na poskytnutie úplného osobného spisu (článok 13 ods. 1 služobného poriadku) a na pomoc osoby podľa jeho vlastného výberu (článok 13 ods. 3 služobného poriadku).

132 V prejednávanej veci tripartitný OOUPZ neuskutočnil novú konzultáciu s disciplinárnou komisiou, hoci pôvodne jej vec predložil, pričom jej poskytol správu dotknutú nezákonnosťou, na ktorú poukázal Všeobecný súd v pôvodnom rozsudku. Tripartitný OOUPZ na základe toho, že jednoducho len odmietol obsah tohto stanoviska, pričom však z uvedeného rozsudku mohol vyvodiť záver, že toto bolo tiež dotknuté protiprávnosťou, ktorá bola dôvodom na zrušenie rozhodnutia z 21. augusta 2019, neumožnil disciplinárnej komisii, aby na účely sformulovania svojho stanoviska zohľadnila skutočnosť, že došlo k odstráneniu rozhodnutia z 19. novembra 2010 z osobného spisu žalobcu. Tripartitný OOUPZ tým pripravil disciplinárnu komisiu o možnosť zohľadniť len tie okolnosti, za ktorých ku skutkom, ktorých spáchanie sa žalobcovi kladie za vinu, došlo, a posúdiť ich závažnosť.

133 V dôsledku toho po prvé tripartitný OOUPZ neumožnil, aby sa podrobná kontradiktórna diskusia, na ktorú vzniká právo v rámci konania pred disciplinárnou komisiou, uskutočnila pri plnej znalosti informácií daných tejto komisii k dispozícii, a zbavila žalobcu záruk umožňujúcich mu zabezpečiť dodržanie jeho práva na obhajobu.

134 Po druhé tripartitný OOUPZ pripravil disciplinárnu komisiu o možnosť odporučiť postih na základe posúdenia presných skutkových okolností, ktoré boli dôvodom na to, aby jej bola vec predložená. Tripartitnému OOUPZ tak nemohol byť disciplinárnou komisiou odporučený postih, ktorý by zohľadňoval odôvodnenie pôvodného rozsudku a uvedené okolnosti.

135 Vzhľadom na skutočnosť, že dodržiavanie práva na obhajobu predstavuje základnú zásadu práva Únie, ktorá sa uplatňuje na každú osobu a musí byť zaručená vo všetkých konaniach, ktoré môžu viesť k prijatiu aktu spôsobujúceho ujmu (pozri rozsudok zo 14. októbra 2021, Bernaldo de Quirós/Komisia, C-583/19 P, EU:C:2021:844, bod 60 a citovanú judikatúru), ako aj vzhľadom na to, že konzultácia s disciplinárnou komisiou má povahu podstatnej formálnej náležitosti, platí, že skutočnosť, že stanovisko nie je pre tripartitný OOUPZ záväzné, na ktorú bolo poukázané v bode 123 vyššie, nemá žiadny vplyv na povinnosť OOUPZ, ktorú si tento mal splniť, t. j. predložiť na účely zabezpečenia vykonania pôvodného rozsudku a v zmysle ustanovení prílohy IX k služobnému poriadku uvedenej komisii novú správu, ktorej obsah by zohľadňoval odôvodnenie pôvodného rozsudku. Tripartitný OOUPZ nemal v tejto súvislosti žiadnu mieru voľnej úvahy.

136 Z vyššie uvedeného vyplýva, že pri výkone pôvodného rozsudku bol OOUPZ povinný opätovne začať konanie v štádiu predloženia veci disciplinárnej komisii. Nemohol tak v tomto konaní pokračovať v neskoršom štádiu, tak ako to urobil v prejednávanej veci.

137 Z uvedeného vyplýva, že tripartitný OOUPZ porušil podstatnú formálnu náležitosť z hľadiska článku 12 prílohy IX k služobnému poriadku, keď znova nepredložil vec disciplinárnej komisii. Keďže sa tak OOUPS dopustil uvedeného porušenia, nezabezpečil vykonanie pôvodného rozsudku, tak ako mu túto povinnosť ukladá článok 266 ZFEÚ, a v dôsledku toho porušil toto ustanovenie.

138 Komisia však tvrdí, že podľa judikatúry môže vada konania odôvodniť zrušenie rozhodnutia len vtedy, ak by sa v predmetnom správnom konaní mohlo dospieť k inému výsledku v prípade, že by k uvedenej vade nedošlo. Podľa názoru Komisie pritom žalobca nepreukázal, že by nová konzultácia s disciplinárnou komisiou mohla zmeniť výsledok predmetného disciplinárneho konania.

139 Ako však vyplýva z bodu 126 vyššie, intervencia disciplinárnej komisie v priebehu disciplinárneho konania má povahu podstatnej formálnej náležitosti.

140 Z judikatúry pritom vyplýva, že porušenie formálnej náležitosti má za následok zrušenie aktu poznačeného vadou nezávisle od toho, či toto porušenie spôsobilo ujmu tomu, kto naň poukázal, alebo či správne konanie mohlo viesť k inému výsledku [pozri v tomto zmysle rozsudky z 22. decembra 2008, Gordon/Komisia, C-198/07 P, EU:C:2008:761, body 73 a 74; z 23. marca 2000, Gogos/Komisia, T-95/98, EU:T:2000:85, body 53 a 54, a z 11. novembra 2014, De Nicola/EIB, F-52/11, EU:F:2014:243, bod 145; pozri tiež analogicky rozsudok zo 6. apríla 2022, Mead Johnson Nutrition (Asia Pacific) a i./Komisia, T-508/19, EU:T:2022:217, bod 290].

141 Žalobca preto nebol povinný preukázať, že nová konzultácia s disciplinárnou komisiou mohla zmeniť výsledok predmetného disciplinárneho konania.

142 V dôsledku toho tripartitný OOUPZ porušil článok 266 ZFEÚ a článok 12 prílohy IX k služobnému poriadku. Druhému žalobnému dôvodu treba vyhovieť a napadnuté rozhodnutie treba zrušiť, pričom tretí žalobný dôvod nie je potrebné preskúmať.

[*omissis*]

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (deviata komora)

rozhodol takto:

1. **Rozhodnutie Európskej komisie z 18. januára 2022, ktorým sa IP ukladá disciplinárny postih v podobe ukončenia jeho pracovnej zmluvy bez výpovednej lehoty, sa zrušuje.**

2. **Vo zvyšnej časti sa žaloba zamieta.**

3. **Každý účastník konania znáša svoje vlastné trovy konania.**

Truchot Kanninen Frendo

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 2. októbra 2024.

Podpisy